

tydste Rigsfanzlers første Bebudelse af Alderdomsforførgelsesforslaget, og det er fremkommet mange Gange senere, at det, man først og fremmest vilde opnaa, var at give den ubtjente Arbejder en Understøttelse, saa stor eller saa lille, som den nu kunde blive, men i alt Fald en Understøttelse, der stillede ham fuldkommen frit i Samfundet, en Understøttelse, han havde ganske ligesaa fri for al Følelse af Ydmygelse som Embeds- eller Bestillingsmanden, naar han hævder sin Pension, en Understøttelse, der tillod ham at, bo i denne eller hin Kommune, der tillod ham at arbejde saa lidt eller saa meget, som han synes, at hans Kræfter ere til, forsaagt, en Understøttelse, som ikke i nogen Henseende berøver ham den frie Mand's Ret. Saalænge vi ikke ere naaede saa vidt med Alderdomsforførgelsen, saalænge ere vi i Virkeligheden ikke udenfor Fattigvæsenets Ramme, saalænge ere vi ikke udenfor det ved Understøttelsen, som gjør den haard og tung, at modtage for den ubtjente Arbejder. Det er dette, jeg synes, at man ved det foreliggende Forslag slet ikke er inde paa. Her er for det Første ikke Tale om en bestemt fastsat Understøttelse. Her er Tale om en Understøttelse, der er afhængig af de kommunale Autoriteters Forogdtbefindende, her er Tale om en Understøttelse, som mulig kan ydes i Form af, at indlætte Bedkommende i et „Hyl“, men jeg tror, at vi Alle ved forskjellige Leiligheder have bragt i Erfaring, hvor forhadt det — enten det nu er med Rette eller Urette — er for overordentlig mange gamle og stræbsomme Folk, som ikke længere kunne erhverve deres Udkomme, at blive indsatte i saadanne Hyl, selv om de have en nok saa human Bedelse, og om de Paaagældende, endog der, faae det langt bedre, end de have havt det under deres tidligere Livsforhold. Modtagelsen af Understøttelsen undertaster efter dette Forslag den Gamle Fattigvæsenets Tilsyn. Han maa finde sig i, at Fattigvæsenet i mange Maader griber ind i hans Livsførelse. Kort saat, han undertastes en Tvang og Kontrol, som jeg tror, netop er en af de Ting ved Fattigvæsenet, som gjør, at en erefjer Arbejder nødvendig søger til det. Saavidt jeg har forstaaet Forslaget, er det ogsaa forbundet med et Stabsbaand, idet Bedkommende kommunale Autoritet kan forordre, at den Paaagældende skal nyde Understøttelsen indenfor Kommunens Grændse, der kan altsaa eventuelt blive Tale om Njemendelse. Jeg behøver ikke videre at udvilde, hvor forstyrrende og pinligt noget Saadant vil kunne blive. Et stort Spørgsmaal, som er kommet frem overalt, hvor man har drøftet Alderdomsfor-

førgelsesagen, er Spørgsmaalet om Bidragspligten. Saavel i Udskland som i Sverige er der jo foreslaaet Bidragspligt. Nu er det bekendt nok, at der fra mange Sider er fremkommet den Anskuelse, at en meget stor Del af Arbejderne overhovedet ikke have Raad til at bidrage Noget til deres Alderdomsforførgelse. En saadan Anskuelse er ikke blot bleven fremsat fra Socialdemokratiets Side men fra mange Andre. Her i Landet er den f. Ex. fremsat i det Foredrag, hvortil jeg før stgæde, som blev holdt i Rjøbstadsforeningen i Randers, og der blev modtaget med meget Bisfald. Det foreliggende Forslag gaar ud fra den Betragtning, at Arbejderne paa en vis Maade skulle yde Bidrag. Vel er det ikke alene en Ydelse til en Alderdomsforførgelseskasse, der her fordrer, men Sagen kan ogsaa afgjøres paa anden Maade, nemlig ved Ydelse til Sygekassforsikring. Nu forekommer det mig for det Første, at man ogsaa kan gaa noget for vidt i den Tendents, som jeg ser er almindelig fremherskende ved Behandlingen af de sociale Lovforslag, nemlig at knytte temmelig uensartede Forslag sammen. I Landsthinget har man villet, at en Mand, der under sit Arbejde falder ned og bliver kvæst, ingen Understøttelse skal have, hvis han ikke har været sygekassforsikret. Det er ikke Regeringens Mening, det veed jeg godt, men det er fremsat i Landsthinget. Nu foreslaas der her, at man ikke skal have Krav paa Alderdomsforførgelse, hvis man ikke er i en Sygekasse. Sygekasserne ere en meget god Ting, men det forekommer mig dog, man skal være varsom med at lægge altfor meget over paa deres Skuldre og lade dem gaa, at sige hære hele den sociale Lovgivning, som vi ere i Færd med at opbygge, thi dette synes dog at være noget for meget af det Gode. I ethvert Tilfælde slippe vi ikke her fri for det Grundspørgsmaal, som bestandig møder: hvad gjøre vi, naar en Mand ikke har Raad til at yde Bidrag til Sygekasserne, eller naar han afbrydes i Ydelsen deraf ganske uden egen Skyld paa Grund af Arbejdsløshed. Det er netop det fremherskende Træk i Nutidens økonomiske Nyflognomi, og som vi nødvendig maa tage Hensyn til, at der indtræder Arbejdsløshedsperioder, ganske uafhængigt af Arbejdernes Flid og gode Villie. Naar en saadan Arbejdsløshed taster ham ud af Sygekassen — hvad saa? Saa skal det ikke alene have den Virkning, at det berøver ham Understøttelse af Sygekassen, og at han, hvis han er over den Aldersgrændse, der er sat, ikke kan komme ind igjen, men det skal ogsaa have den Virkning, at berøve ham Adgang til